

Prot. N. 34916/03 CA

Amotionis

(Rev.dus N. – Congregatio pro Clericis)

DECRETUM DEFINITIVUM
IN NOMINE DOMINI. AMEN

BENEDICTO PP. XVI feliciter regnante, Pontificatus sui anno I, die 3 decembris 2005, Supremum Signaturae Apostolicae Tribunal, videntibus Em.mo ac Rev.mo D.no Ioanne Ludovico Card. Tauran, atque Exc.mis ac Rev.mis D.nis Augustino Vallini, Praefecto et Ponente, Eduardo Davino, Henrico Mussinghoff et Xaverio Echevarría Rodríguez, intervenientibus Cl.ma M. Wegan, utpote Recurrentis Patrona ex officio, Cl.mo C. Gullo, tamquam Patrono Congregationis pro Clericis, et Rev.do E. Baura, Promotore Iustitiae deputato, in causa de qua supra, hoc definitivum tulit decretum.

I. FACTI SPECIES

1. Rev.mus Ordinarius die 22 novembris 2002 decretum amotionis protulit adversus Rev.dum N., Parochum parroeciae Sancto Iacobo Apostolo dicatae, ad normam can. 1741, n. 1, quia modus eius agendi grave causabat detrimentum

communione ecclesiasticae eiusve perturbationem.

Rev.dus Recurrens enim, durante munere parochi, uti ex actis summarii longe lateque constat, multa fecerat ecclesiasticae disciplinae aliena, tum declarationibus haud paucis contra Ecclesiae magisterium et contra personas in dignitate ecclesiastica constitutas, tum participatione in dissentaneis manifestationibus, non obstantibus prohibitionibus sui Ordinarii. Quae omnia in mediis communicationis socialis ample divulgata sunt.

Tam revocationem decreti, de qua in can. 1734 § 1, die 6 decembris 2002 quam eius suspensionem subsequenti die 8 decembris ab amoto Parocho petitam, idem Rev.mus Ordinarius die 12 decembris 2002 reiecit, recursui hierarchico ita iter aperiens. Quem Rev.dus N. penes Congregationem pro Clericis die 27 decembris 2002 proposuit «per motivi di coscienza», quia «nell'esercizio dei suoi compiti pastorali diocesani, [Rev.mus Ordinarius] pretend[e] a gran torto di trasferire criteri e regole dell'obbedienza religiosa [...] nel governo dei parrocchiani e del presbiterio». Sanctae Sedis Dicasterium, tamen, die 26 maii 2003 recursum reiecit utpote «manifestamente infondato». Rev.dus Recurrens tunc hanc decisionem, die 7 iunii 2003, penes N.S.T. impugnavit, petens quoque ut sibi daretur gratuitum patrocinium, quod concessum fuit.

Re discussa inter Cl.mos Patronos et Rev.dum Promotorem Iustitiae deputatum, recursus in Congressu, die 28 octobris 2004 habito, ad disceptationem coram Em.mis et Exc.mis Iudicibus ad-

missus haud est, «quippe qui manifeste quovis careat fundamento».

Quod adversus decretum Cl.ma Patrona partis recurrentis, die 18 decembris 2004, recursum interposuit ad Collegium Patrum: a) proponens querelam nullitatis, ex can. 1620, n. 7, «[per] dichiarare la nullità insanabile del suo decreto 28 ottobre '04, per violazione del diritto di difesa»; b) petens ut concederetur «in sanatoria al ricorrente un termine di almeno un mese per avanzare i “*motiva recursus*” mai proposti in sede libellare in unico contesto e con l'aiuto e l'assistenza di un difensore tecnico»; c) utque admitteretur «*ad discepta[t]ionem*” il ricorso avanti alla Plenaria, perché ne vengano, in tutto o in parte, accolti i motivi di censura dedotti, provvedendosi come di giustizia sulle spese giudiziali e sul risarcimento dei danni, ex can. 128».

Quaestionibus propositis rite discussis, nostrum Collegium hisce nunc respondere debet ac respondet dubiis:

An constet de nullitate insanabili decreti in Congressu diei 28 octobris 2004 lati;

et quatenus negative ad primum:

An reformandum sit decretum in Congressu diei 28 octobris 2004 latum.

II. IN IURE ET IN FACTO

A. Quaestio praeliminaris de querela nullitatis

2. Contendit Rev.dus Recurrens querelam nullitatis adversus Congressus decretum, quo recursus reiciebatur utpote manifeste fundamento carens, cumulari non posse cum recursu ad Collegium adversus idem decretum atque de querela nullitatis in primis in ipso Congressu vi-

dendum esse, suspensa pertractatione ipsius recursus donec habeatur decisio definitiva ad ipsam querelam nullitatis quod attinet.

Normae speciales H.S.T., utique, expresse non cavent de querela nullitatis adversus Congressus decretum, sed, saltem ex analogia, normae generales de querela nullitatis adversus sententiam ad casum applicari possunt, prae oculis tamen habito quod non agitur de impugnata sententia, sed de impugnato decreto reiectionis recursus in Congressu lato. Cum autem nullitatis querela simul cum recursu ad Collegium proposita sit, censent infrascripti Patres eam tractandam esse uti quaestionem praeliminarem (cf. can. 1625).

3. Querela nullitatis a Rev.do Recurrenente exhibetur ob assertum denegatum ius defensionis (cf. can. 1620, n. 7), tam propter dilationem communicationis decreti quo Patronus ex officio nominatus erat, quam ob eius assertam negligentiam in munere defensionis explendo, ita ut ipse Recurrens non potuisset tradere ante Congressum argumenta et documenta necessaria ad decretum Congregationis pro Clericis impugnandum.

Hoc argumentum in primis nullius momenti censetur, quia status processualis ante Congressum, i. e. a die in quo recursus exhibetur usque ad terminum pro exhibitione actorum et documentorum, requirit solummodo ut pars recurrens acta et documenta ad rem pertinentia per Patronum producere atque eadem per eius memorialia aptis argumentis illustrare valeat, ita ut recursus contra alicuius decreti singularis administrativi legitimitatem fumo boni iuris

non carere appareat. Praeterea in illis memorialibus penes N.S.T., recurrens «instare potest ut facultas ipsi fiat exhibendi ulteriora documenta in sui defensionem» (*Normae speciales*, art. 114, § 3). Ad rem autem recolendum est id quod Exc.mus H.S.T. Secretarius, litteris diei 9 iulii 2004 (tribus scilicet mensibus ante celebrationem Congressus), Rev.do N. detulit: «Qualora Lei ritenga che il ritardo nella conoscenza del suddetto decreto Le abbia nociuto in qualche modo, potrà, tramite il Suo Patrono d'ufficio, chiedere motivatamente proroga dei termini processuali». Ex actis eruitur, ceterum, quod Rev.dus Recurrens contra Auctoritatem ecclesiasticam longe lateque argumentare potuit necnon exhibere documenta quae voluit, excepta relatione de visitatione pastorali a decessore Rev.mi Ordinarii peracta. Momentum, vero, non habet illa relatio, quae Rev.do Recurrenti favorabilis dicitur, quia posterioris remotionis motiva, factis notoriis innixa, subruere non potest.

Memorare demum iuvat querelam nullitatis admitti posse solummodo si in itinere processuali denegata fuit actorum vel documentorum exhibitio ex quibus reapse erui posset remotionis motiva longe a vero abesse, id quod in casu non datur.

Infrascripti Patres ergo censuerunt querelam nullitatis esse reiciendam et de facto eam reiciunt.

*B. De ipso recurso adversus
decretum Congressus diei 28
octobris 2004*

4. Quoad recursum ad Collegium Patrum contra Congressus decretum, Cl.ma partis recurrentis Patrona fere ex integro

argumenta iam exhibita in memoriali pro Congressu denuo proponit, ideoque arduum videtur a conclusione eiusdem Congressus recedere. Absonum enim apparet adversus Congressus decretum ad Collegium recurrere, quin insimul novae rationes adducantur contra motiva impugnati Congressus decreti.

5. Arguit, in primis, Cl.ma Recurrentis Patrona copiose in suo memoriali diei 17 februarii 2005 Rev.mum Ordinarium legem tam in procedendo quam in decernendo violasse, cum hic confudisset proceduram amotionis cum procedura privationis ab officio parochi, eo quod ipse ob delictum inoboedientiae (cf. can. 1371, n. 2), non autem ob ecclesisticae communionis grave detrimentum vel perturbationem, Rev.dum Recurrentem punire voluisset.

Iuxta Cl.mam Patronam, decretum amotionis indolem remedii poenalis indueret et hoc probaretur verbis sive primi moniti diei 13 octobris 2000 («per evitare il ricorso a sanzioni canoniche») sive secundi moniti diei 8 iunii 2001 («Il prossimo mio intervento non sarà più di ammonizione, ma di sospensione da atti connessi con la potestà di Ordine fino a nuova disposizione»). Id confirmaretur, quia simul cum secundo monito Rev.do Recurrenti imposita fuit, ad normam can. 1340 §§ 1 et 3, aliqua poenitentia et post amotionem Rev.mus Ordinarius nullum aliud officium Rev.do Recurrenti contulit. Incautus transitus igitur ab itinere poenali ad viam administrativam factus esset, privans Rev.dum N. –ita Cl.ma Patrona– iure defensionis, «quod coram iudice poenali vindicare potuisset, non autem perdurante procedura amotio-

nis, quae etiam “citra culpam” pronunciari potest (cfr. can.1740)».

Cui argumentationi adhaerere nequimus. Re quidem vera:

- Nostrum non est investigare de intentione subiectiva Rev.mi Ordinarii, sed non nisi perpendere an decretum a Congregatione pro Clericis latum, quo eius decretum amotionis tamquam legitimum confirmatum est, legem violaverit.
- Ut recte affirmat decretum Congressus, liquet ex actis decisionem Rev.mi Ordinarii diei 22 novembris 2002 respicere non privationem officii sed amotionem ab eo («compiuta l’istruttoria a norma dei cann. 1742-1745 del CJC., e tutto esaminato insieme con i due Parroci a ciò designati, DECRETO la tua RIMOZIONE dall’Ufficio di Parroco di S. Giacomo Apostolo»), adductis solidis motivis pro amotionis causa, quae ad normam can. 1741, n. 1 sufficit ad amotionem decernendam.
- Nec potest affirmari Rev.mum Ordinarium in errorem cecidisse, eo quod in itinere controversiae Rev.dus Recurrens, die 13 octobris 2000 et die 8 iunii 2001, monitus fuerat, nam illo tempore «la procedura vera e propria per la rimozione dalla Parrocchia non [era] ancora cominciata», uti explicitè in litteris die 6 aprilis 2002 ad Rev.dum Recurrentem datis scripsit Rev.mus Ordinarius, qui dein, die 14 octobris 2002, significavit Rev.do Recurrenti quod «dopo tutte le ammonizioni formali e non, affinché tu tornassi interamente ai tuoi obblighi sacerdotali, non dovrebbe ritenersi ulteriormente necessario ripetere nuo-

ve formali ingiunzioni», et, in litteris diei 19 februarii 2003 Congregationi pro Clericis missis, clare explanavit «che queste ammonizioni fossero un atto preparatorio della decisione di dimissione di Don N. non poteva equivocarlo e non l'ha mai neppure equivocato; del resto, nell'invitarlo ad esaminare le prove contro di lui raccolte, si faceva chiaramente richiamo ai cann. 1741,1 et 1745, che riguardano precisamente la procedura di rimozione».

- Ideoque, quamvis forsitan aliquae locutiones Rev.mi Ordinarii sub aspectu technico haud exquisitae fuissent, tamen requisita ratio procedendi ab eo observata est. Non sustinetur exinde parti recurrenti ius defensionis denegatum esse, eo quod Rev.mus Ordinarius ad amotionem ab officio processit et non ad causam poenalem privationis.

6. Neque retineri potest, sicut affirmat in suo memoriali Cl.ma partis recurrentis Patrona, Rev.mum Ordinarium alium gravem errorem in procedendo commisisse, violando ius defensionis Rev.di Recurrentis, qui est membrum consilii presbyteralis, cum Rev.mus Ordinarius hanc circumstantiam respicere debuisset, «saltem consultando alios sacerdotes extra consilium presbyterale munere sacerdotali et pastoralis in dioecesi fungentes, si tres laicos a Rev. Recur[r]ente propositos audire noluit». Illos tres laicos Rev. N. explicite tamquam arbitros proposuit, quia «i Rev.mi Parroci Consultori, [...] mi hanno come il fumo agli occhi».

Ordinarius autem nulla obligatione tenebatur ad assentiendum tali petitioni vel ad audiendos alios sacerdotes praeter

illos de quibus in iure, ideoque hanc ob causam nec Rev.mus Ordinarius nec Congregatio pro Clericis, quae decretum amotionis confirmavit, legem violaverunt.

7. Asseritur quoque pro Rev.do Recurrente haberi errorem in decernendo, quia «certo certius Rev. N. qua parochus bonam existimationem penes probos et graves paroecianos numquam amisit», atque iniuste et haud recte can. 1741, n. 1 in casu adhibitum esse, eo quod laesio communionis ecclesiasticae non daretur nisi ob haeresiam, schisma vel apostasiam (cf. can. 751) seu rationes doctrinales, minime vero ob «mod[um] forsitan exaggerat[um] sese gerendi Rev. N.».

Quam argumentationem Cl.mae Patronae non sustineri opinamur. Etenim:

- Non agitur de amotione ipso iure ab officio ecclesiastico Rev.di Recurrentis propter delictum contra fidem catholicam aut communionem Ecclesiae, vi can. 194 § 1, n. 2.

- Neque agitur de eius bonae existimationis amissione penes aliquos paroecianos, qui certe non defuerunt, uti ex actis processus probari potest.

- Reapse decreta est amotio ad normam can. 1741, n. 1, quia usitatus atque impudens modus agendi Rev.di N. grave causaverat detrimentum communionis ecclesiasticae eiusve perturbationem. In actis prostant abundantissime elementa, quorum vi communio ecclesiastica periclitata erat ex provocatoriis declarationibus Rev.di Recurrentis contra magisterium Ecclesiae, eiusve litibus cum Auctoritate ecclesiastica atque clero dioecesano, necnon ex eius participatione politicis manifestationibus e quibus grave scandalum evenerat. Legitima ergo considerari debet –ut affirmat

decretum Congressus— «aestimatio Ordinarii et Congregationis pro Clericis circa perturbationem ac detrimentum communionis ecclesiasticae» ex parte Rev.di Recurrentis.

8. Quae cum ita sint, in casu dicendum est non constare de violatione legis in procedendo vel decernendo, tam ex parte Rev.mi Ordinarii, quam ex parte Congregationis pro Clericis, quae decretum amotionis ab officio parochi confirmavit.

9. Postremo, quaestio de damnis, attentis supra dictis, non amplius proponitur (cf. Const. Ap. *Pastor bonus*, art. 123, § 2).

III. CONCLUSIO

10. Omnibus sive in iure sive in facto aeque rimatis, infrascripti Patres pro Tribunali sedentes ac solum Deum prae oculis habentes, dubiis propositis respondendum decreverunt ideoque facto respondent:

Negative, seu decretum in Congressu diei 28 octobris 2004 latum non esse reformandum.

Solvatur Cl.mae Rev.di Recurrentis Patronae ex arca H.S.T. congruum honorarium. Pars vero resistens suo Cl.mo Patrono honorarium solvat.

Ita pronuntiamus ac statuimus, mandantes iis quorum interest, ut hoc Nostrum definitivum decretum executioni tradant, ad omnes iuris effectus.

Datum Romae, e sede Supremi Signaturae Apostolicae Tribunalis, die 3 decembris 2005.

(Signati) Ioannes Ludovicus
Card. Tauran

† Augustinus Vallini, *Praefectus et Ponens*

† Eduardus Davino

† Henricus Mussinghoff

† Xaverius Echevarría Rodríguez

Notificetur.

Die 17 februarii 2006.

† Velasius De Paolis, C.S., *Secretarius*

Paulus Malecha, *vices Praepositi Can-*
cellariae gerens